

Freude an der Arbeit Przyjemność z pracy

Katarzyna Kober
Rafał Otręba

Scenariusz lekcji

Poradnik metodyczny do programu nauczania języka niemieckiego dla III etapu edukacyjnego – liceum ogólnokształcącego i technikum – nauczanego jako język pierwszy, poziom podstawowy rozszerzony (III.1.P, III.1.R), oraz jako język drugi (III.2, III.2.0)

opracowany w ramach projektu:

„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Beata Luc
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Etap edukacyjny:

III etap edukacyjny

Temat lekcji:

Freude an der Arbeit. Przyjemność z pracy

Wariant podstawy programowej:

III.1.P (kontynuacja 1. języka obcego nowożytnego ze szkoły podstawowej – kształcenie w zakresie podstawowym)

Grupa, miejsce i czas trwania lekcji:

klasa II liceum, technikum, sala lekcyjna, 90 minut.

Cele ogólne

Uczeń:

- doskonali umiejętność tworzenia wypowiedzi ustnych;
- doskonali umiejętność reagowania językowego w formie ustnej w typowych sytuacjach;
- doskonali umiejętność przetwarzania tekstu w formie ustnej;
- wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem;
- rozwija umiejętność współdziałania w grupie.

Cele szczegółowe

Uczeń:

- przetwarza informacje przedstawione w statystyce;
- wyciąga wnioski z informacji zawartych w tekście pisanym;
- opisuje upodobania;
- uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
- wyraża swoją opinię w formie ankiety.

Metody, techniki i formy pracy:

- burza mózgów;
- wizualizacja słownictwa;
- dopasowywanie;
- udział w ankiecie;
- ćwiczenia prawda/fałsz;
- wywiad z partnerem;
- wypowiedź ustna na forum grupy;
- praca indywidualna;
- praca grupowa;
- praca w plenum.

Środki dydaktyczne:

- wydrukowane zdjęcia (przedstawiające ludzi wykonujących pracę fizyczną i umysłową) z otwartych zasobów, na przykład [Unsplash](#) (dostęp 19.09.2022);
- statystyka *Was ist wichtig bei der Arbeit?* (dostęp 19.09.2022);

- komputery z dostępem do internetu (sala komputerowa);
- projektor multimedialny;
- telefony komórkowe z dostępem do internetu;
- ankieta wykonana za pomocą aplikacji, np. [Mentimeter](#) (dostęp 19.09.2022);
- karta pracy z ćwiczeniami leksykalnymi.

Opis przebiegu zajęć

Część wstępna

Nauczyciel wyświetla na tablicy kilka zdjęć przedstawiających ludzi, którzy wykonując jakąś pracę (np. policjant, pracownik biurowy, sprzedawca, lekarz itd.), okazują określony stan, emocję (np. zadowolenie, radość, smutek, złość, zmęczenie) i prosi uczniów, aby dopasowali zdjęcia (6 fotografii) do opisów (opisy pochodzą ze statystyki), np.: *Er freut sich, denn die Arbeit macht ihm Spaß; Sie ist zufrieden, denn sie kann mit anderen Menschen zusammenarbeiten; Er ist frustriert, denn sein Beruf entspricht nicht seinen Fähigkeiten* (praca w plenum). Nauczyciel pyta, co ich zdaniem znalazłoby się na pierwszym miejscu: *Was würde an erster Stelle stehen?* w ankiecie *Was ist wichtig bei der Arbeit?* przeprowadzonej wśród młodych ludzi (praca w plenum). Nauczyciel zapisuje odpowiedzi na tablicy, a następnie rozdaje uczniom statystykę *Was ist wichtig bei der Arbeit?* Alternatywnym sposobem pracy w grupach o niższym poziomie zaawansowania językowego jest uporządkowanie czynników wskazanych w statystyce według własnej hierarchii ważności, a następnie porównanie ich z zaprezentowaną statystyką.

Część właściwa

Uczniowie analizują statystykę i znajdują w tekście szczegółowe informacje (zadanie prawda/fałsz; praca indywidualna), po wykonaniu tego zadania porównują wyniki z partnerem, a na końcu z wynikami wyświetlonymi na tablicy. Następnie uczniowie sporządzają osobistą listę czynników wpływających na poziom zadowolenia z pracy (praca indywidualna), udzielając odpowiedzi na pytania, np.: *Was findest du an einem Beruf wichtig? Was spielt für dich keine Rolle? Worauf wirst du besonders achten?* Gdy lista jest gotowa, uczniowie przeprowadzają wywiad z partnerem. Udzielając odpowiedzi, stosują wyrażenia: *An erster Stelle steht für mich.../Weniger wichtig finde ich dafür.../Ich lege großen Wert auf...* itp. Ostatnim zadaniem jest udział w wirtualnej klasowej ankiecie (np. poprzez aplikację [Mentimeter](#)) *Was ist wichtig bei der Arbeit?* Uczniowie udzielają w ankiecie odpowiedzi na pytanie: *Was würde an erster Stelle stehen?* Wyniki ankiety nauczyciel wyświetla na tablicy.

Część podsumowująca

Nauczyciel podsumowuje lekcję, prosząc uczniów o skomentowanie wyników ankiety klasowej. Następnie zachęca uczniów do oceny lekcji (aplikacja w formie dokończenia zdań):

- Swoją aktywność oceniam na lekcji dzisiaj na... .
- Uważam, że temat jest ciekawy, ponieważ... .
- Po dzisiejszej lekcji potrafię wymienić czynniki, które... .

Zadanie domowe: uczniowie przygotowują krótką wypowiedź pisemną na temat *Was brauchst du, um dich in der Schule wohl zu fühlen?* Nauczyciel informuje, że na podstawie

zadania domowego przygotowana zostanie lista tych rzeczy, które powodują, że uczeń dobrze czuje się w szkole.

Sposoby oceniania uczniów

Indywidualne wyniki ankiety uczniowie powinni umieścić we własnym segregatorze, który pełnić ma rolę portfolio językowego. W ten sposób wzmacnia się motywacja wewnętrzna uczniów. Elementem wzmocnienia motywacji do nauki będzie także zadanie domowe. Może być one przygotowane również w formie listu do nauczyciela (w takim przypadku można wystawić ocenę cząstkową) bądź może się stać elementem portfolio językowego każdego ucznia.

Alternatywne sposoby przeprowadzenia lekcji

Uczniowie analizują statystykę i znajdują w tekście szczegółowe informacje (zadanie prawda/fałsz; praca indywidualna) w wersji online dostępnej na stronie [Instytutu Goethego](#) (dostęp 19.09.2022). Alternatywnie można podczas lekcji wykorzystać statystykę przygotowaną przez nauczyciela z wykorzystaniem narzędzia [Canva](#) (dostęp 19.09.2022). Przygotowanie własnej statystyki polega na:

- wyborze dostępnych rodzajów statystyk;
- dodaniu własnych danych bądź informacji;
- dodaniu do statystyki symboli bądź ilustracji z dostępnych w narzędziu biblioteka mediów.

Statystyki mogą być współdzielone, co umożliwi także pracę grupową uczniów nad ich tworzeniem bądź doskonaleniem.

Komentarz metodyczny

Scenariusz zakłada, że nauczyciel na lekcji będzie pełnił przede wszystkim rolę facylitatora, aranżując proces uczenia się uczniów, organizując pracę w parach i w grupie. Dodatkowym czynnikiem wzmacniającym motywację wewnętrzną ucznia jest umożliwienie mu refleksji nad ważnymi dla niego aspektami życia w kontekście przyszłej pracy zawodowej oraz kształcenie postawy krytycyzmu (ewaluacja lekcji).

Zaproponowany materiał pozwala kształtować kompetencje cyfrowe, osobiste i społeczne. Uczniowie rozwijają umiejętności z zakresu pracy w grupie oraz zarządzania uczeniem się i własną karierą zawodową, przygotowują się też do przyszłego podjęcia decyzji o wyborze miejsca pracy.

Modyfikacje do potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE)

Wyświetlanie ankiety na tablicy, wydłużony czas na przeczytanie pytań i udzielenie odpowiedzi umożliwiają pełniejsze zaangażowanie się uczniów z indywidualnymi potrzebami. Uczący powinien brać pod uwagę nie tylko efekty, ale wszelkie postępy poczynione przez uczniów ze SPE, uwzględniając jednocześnie trudności, które musieli przezwyciężyć. Ważne są pochwały oraz motywowanie i zachęcanie do pracy. W pracy w pracowni komputerowej należy zadbać o komfort nauki poprzez wdrażanie krótkich przerw. Ważne jest także to, aby uczniowie otrzymywali zadania, które pochodzą z wiarygodnych i rzetelnych źródeł. W przypadku uczniów szczególnie zainteresowanych

językiem niemieckim autentyczne statystyki mogą zostać poddane dalszej pracy: analizie wyników, opatrzeniu ich szczegółowymi komentarzami, poszukiwaniu dalszych źródeł. To z kolei wpływa na kształcenie kompetencji w zakresie umiejętności uczenia się.

Rafał Otreba – doktor ekonomii w zakresie nauk o zarządzaniu, nauczyciel dyplomowany, nauczyciel języka niemieckiego, dyrektor szkoły, adiunkt Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach; edukator z zakresu języka niemieckiego, trener w zakresie m.in. kompetencji kluczowych, ewaluacji w edukacji, przywództwa edukacyjnego; autor i współautor publikacji z zakresu zarządzania oświatą, dydaktyki języków obcych i logistyki.

Katarzyna Kober – magister filologii w zakresie filologii germańskiej; nauczycielka języka niemieckiego; współautorka programów nauczania ze scenariuszami lekcji do języka niemieckiego na II i III etapie edukacyjnym; certyfikowana egzaminatorka Instytutu Goethego.